

IŻ-ŻWIEĠ STORJA ĠDIDA

*Diskors ta' Mons Isqof Mario Grech
Konferenza Djoċesana dwar il-Familja
Villa Fiorita, Marsalforn – is-Sibt 26 ta' Jannar 2013*

Iż-żwieġ bħala vokazzjoni naturali

Hija l-istess natura tagħna l-bnedmin li ddawwal ir-realtà taż-żwieġ. Iż-żwieġ huwa vokazzjoni naturali għall-bniedem inkwantu li r-raġel u l-mara għandhom inklinazzjoni naturali biex jidhlu f'relazzjoni ta' mħabba ma' xulxin. Għalhekk ma nkunux korretti jekk ngħidu li ż-żwieġ “ivvintah” il-bniedem. La għandhom raġun dawk is-soċjoloġi li jzommu li l-bniedem ħalaq iż-żwieġ biex jassigura ruhu li ser ikollu platt sħun fuq il-mejda, u lanqas naqbel ma' min jgħid li ż-żwieġ beda jeżisti bħala esperjenza romantika. Iż-żwieġ beda jeżisti sa minn meta beda jeżisti l-bniedem!

F'ċertu sens il-qafas tal-istorja ta' kull żwieġ bħala żwieġ diġà qiegħed hemm. Il-*framework* ta' din l-istorja daqshekk profonda umanament qiegħed hemm għax huwa minqux fin-natura tal-bniedem. Fi kliem ieħor, “il-linji” li fuqhom koppja trid tikteb l-istorja taż-żwieġ tagħha diġà huma miktuba fin-natura taż-żwieġ. L- *outline* taż-żwieġ huwa mogħti u x-xogħol tal-partijiet fiż-żwieġ huwa li jimlew dak il-vojt bil-kuluri tal-għażla tagħhom. Jekk jagħżlu kuluri vivaċi, allura jiktbu storja sabiħa; imma jekk jinqdew b'kuluri skuri, l-istorja taż-żwieġ ser tkun waħda b'ħafna dellijiet! Naturalment, kull parti fiż-żwieġ ser tkun inklinata li tagħżel dawk il-kuluri li tkun familjari magħhom “qabel” tidhol għaž-żwieġ. Għalhekk huwa importanti li nagħtu każ tal-istorja li kull parti fiż-żwieġ iġġib magħha: it-trobbija, il-formazzjoni u l-esperjenzi ta' kull parti ser ikollhom effett kif il-koppja ser tikteb l-istorja l-ġdida taż-żwieġ!

Il-karatteristiċi fundamentali taż-żwieġ

Ma jistax ikun żwieġ veru jekk ma jkunx storja ta' relazzjoni u mħabba konjugali. Ebda bniedem ma jista' jbattal iż-żwieġ minn dawn iż-żewġ elementi. Infatti, jekk ikun hemm tnejn jgħixu flimkien imma bejniethom ma jkunx hemm din ir-relazzjoni interpersonali u din l-imħabba, allura din l-esperjenza għandna nsejjuha b'isem differenti minn “żwieġ”.

Fattur obbligatorju ieħor f'din l-istorja huwa li ż-żwieġ ikun bejn raġel u mara. In-natura stess titlob din id-diversità u l-kumplimentarjetà. Hija tassew ħasra li fostna hawn min jaħseb li meta l-Knisja titkellem b'dan il-mod dwar iż-żwieġ tkun qiegħda tagħmel diskors konfessjonali – argument imnebbah mill-fidi! Dan l-aħħar artikolista f'wieħed mill-ġurnali lokali staqsiet għaliex żewġt irġiel atejisti ma għandhomx jithallew jiżżewġu minhabba l-vot ta' membru parlamentari b'fehmet Kattoliċi! Imma possibbli hija daqshekk diffiċli li wieħed jifhem li l-pożizzjoni tal-Kattoliċi kontra ż-żwieġ bejn persuni tal-istess orjentament sesswali hija motivata mhux biss mit-twemmin imma wkoll għax għax hekk hemm miktub fin-natura tal-bniedem?

Inżidu ngħidu li ż-żwieġ iserrah fuq l-imħabba dejjiema u huwa miftuħ għall-hajja.

Dawn l-elementi kollha jiffurmaw il-*framework* tal-istorja ta' kull żwieġ! Jekk irridu niktbu l-istorja b'mod oġġettiv u korrett ma nistgħux noħorġu 'l barra minn dan il-qafas. Madanakollu jibqa' l-fatt li, kif fost il-kittieba tal-istorja hemm min jagħżel li jikteb parti mill-istorja jew

sahansitra jikteb storja immaginarja, hekk ukoll koppja miżżewġa taf tagħżel li tibni l-istorja taż-żwieġ fuq il-gidba!

Thejjija tal-għarajjes u akkumpanjament tal-miżżewġin

Naturalment hemm diversi fatturi li għandhom influwenza fuq kif tinkiteb l-istorja taż-żwieġ. Kif għidna aktar 'il fuq, hemm l-istorja ta' kull parti fiż-żwieġ. Kulhadd jasal bil-“bagalja” tiegħu. Għalhekk il-bniedem għandu jkun għaqli biżżejjed biex sa minn ċkunitu jifta' hwejjeg indaf fil-bagalja ta' haġtu. Jekk imbagħad ikollu hwejjeg imqattgħa, xieraq li jraqqagħhom. Il-bagalja tal-ħajja mhux biss ma għandux ikun fiha imbarazz, imma jeħtieġ tkun ordnata!

F'dan il-kuntest nara kemm hija providenzjali l-preparazzjoni għaž-żwieġ. Huwa investiment tajjeb li illum fid-djoċesi tagħna għandna żewġ ċentri pastorali biex jgħinu kemm lill-koppji għarajjes kif ukoll lill-koppji miżżewġin. Għandna ċ-Ċentru Pastorali Papa Ġwanni Pawlu II li huwa s-sede tal-Kummissjoni Djoċesana għall-Familja, u l-*Family Counselling Centre* li joffri għajnuna ta' *counselling* professjonali lill-familji, koppji u individwi. Napprezza li l-Kummissjoni Djoċesana Familja qed taħdem bis-sħiħ biex tkompli tifrex fid-djoċesi l-mixja ta' formazzjoni għall-għarajjes imqassma fuq sentejn. Hija tassew hasra li sal-lum għadna niltaqgħu ma' każijiet li, għax ma fehmux il-ħtieġa ta' din il-mixja, jagħmlu reżistenza biex jieħdu sehem! Bil-formazzjoni u l-għajnuna li tingħata f'dawn iċ-Ċentri l-għarajjes u l-miżżewġin kapaċi jaslu biex jifhmu aktar l-istorja ta' xulxin u jiktbu l-istorja taż-żwieġ u tal-familja mingħajr żbalji. Il-preparazzjoni għaž-żwieġ tgħin mhux ftit biex il-partijiet jiskopru kif jgħaqqdu flimkien iż-żewġ stejjer li jgħibu magħhom, kemm bl-elementi kumplimentari kif ukoll b'elementi distinti ta' kull parti! Flimkien jiċċaraw u jitgħallmu x'inhuma l-għanijiet taż-żwieġ biex fid-dawl ta' dawn huma jsawru l-viżjoni matrimonjali tagħhom.

Ċertament l-ambjent ta' madwarna u l-kultura tal-lum għandhom l-influwenza tagħhom fuq l-istorja tal-koppja. Huwa minnu li l-kultura ssawwar il-bniedem, imma huwa veru wkoll li huwa l-bniedem li jagħmel il-kultura. Ma għandniex inkunu fatalisti u naħsbu li l-kultura hija daqshekk determinanti li ma għandniex il-libertà u l-hila li ntejbuha jew nikkorreġuha! Jekk fostna hemm sinjali ta' kultura li tmur kontra s-sbuħija taż-żwieġ u l-familja, irridu nemmnu li dawk il-miżżewġin li jhaddnu b'konvinzjoni l-valuri li jagħtu l-qawwa liż-żwieġ u l-familja, huma wkoll jistgħu joħolqu kultura favur il-bniedem, il-ħajja, iż-żwieġ u l-familja.

Iż-żwieġ mil-lenti Nisranija

Imma għan-Nisrani ż-żwieġ huwa xi haġa aktar minn esperjenza umana! Għal dawk li jiċċelebraw is-sagrament taż-żwieġ, l-istorja tagħhom bħala miżżewġin u bħala familja ssir “storja tas-salvazzjoni”, jiġifieri l-istorja li Alla joffri li jikteb flimkien mal-koppja/familja. Dan ma jfissirx li l-koppja/familja ser jiktbu żewġ stejjer differenti minn xulxin – dik tagħhom u dik ta' Alla! Imma huma jfasslu u jiktbu storja waħda li jkun fiha t-timbru ta' Alla! Hija storja waħda li tirrakkonta avventura ta' mħabba: Alla li jhobb lill-miżżewġin u l-miżżewġin li jhobbu lil xulxin f'Alla! L-istorja tal-koppja tintiseg mal-istorja ta' Alla. Hekk il-ħajja taż-żwieġ u tal-familja ssir storja li tirrakkonta l-ghegubijiet tal-Mulej!

Huwa fatt li din l-istorja la tista' tinkiteb u lanqas tinqara jekk mhux bl-għajnejn tal-fidi Nisranija! Għalhekk, il-preparazzjoni għaž-żwieġ titlob mhux biss formazzjoni umana soda u dik teknika, imma wkoll thejjija Kristjana u spiritwali profonda. Infatti din l-istorja tas-salvazzjoni li tinkiteb fil-kuntest taż-żwieġ u l-familja għandha wkoll l-elementi partikulari tagħha.

L-ewwel nett l-għarajjes Insara jridu jkunu konvinti li l-laqgħa tagħhom flimkien mhix biss kwistjoni ta' kimika – għax ikunu hađu grazzja ma' xulxin – imma hija l-ewwel u qabel kollox “sejha” li qiegħed jagħmlilhom Alla. Ukoll fil-kuntest taż-żwieġ, in-Nisrani għandu jasal biex jistqarr lill-maħbub jew maħbuba tiegħu: “mhux jien għażilt lilek, imma Alla għażilna biex inkunu ta' xulxin”.

Din is-sejha gġib magħha “missjoni”, fis-sens li Alla jafda proġett lill-miżżewġin Insara. Il-punti essenzjali ta' din il-missjoni huma tnejn: biex ikunu fid-dinja rifless ta' dik l-imħabba li biha Kristu habb lill-Knisja u biex flimkien iwaqqfu l-familja, santwarju tal-hajja!

Hija l-“Kelma ta' Alla” li tgħin lill-koppja miżżewġa u lill-familja biex bil-mod il-mod isiru jafu aktar dwar din il-missjoni li Alla fdalhom. Infatti l-Kelma ta' Alla tgħin biex il-miżżewġin jagħtu direzzjoni tajba lil hajjithom. Barra minn hekk, il-Kelma ta' Alla għandha funzjoni korrettiva, fis-sens li tgħinna niktbu l-istorja fuq linji dritti! Bil-Kelma tiegħu Alla jgħallimna l-grammatika biex niktbu mingħajr żbalji l-istorja!

Imbagħad irridu nemmnu fil-qawwa tal-grazzja li Alla jagħtina biex iweżinna fis-sejha u l-missjoni li jkun tana. Is-sagrament taż-żwieġ innifsu huwa għajn li kontinwament ifawwar din il-grazzja. Nammetti li l-istorja ta' hajjitna fiha l-mument iebes li bil-ħila tagħna biss m'ahniex kapaċi negħlbuhom. Nistqarr magħkom li anke fis-sejha tiegħi bħala isqof, kieku ma nemminx fil-qawwa tal-grazzja li Alla jagħtini gratwitament, tiġini t-tentazzjoni li nżarma! Kemm hemm miżżewġin li jċedu għal din it-tentazzjoni u jżarmaw iż-żwieġ tagħhom! Kieku dawn jemmnu fil-grazzja li jagħtina Alla, kieku forsi l-istorja tagħhom ma tintemmx hekk!

Fuq kollox għandna lil Ġesù Kristu bħala l-mudell għall-miżżewġin u għall-familji. Ġesù għallimna bil-kelma u bl-eżempju t-tifsira vera tal-imħabba: m'hemmx imħabba akbar minn dik li wieħed jagħti hajtu għall-oħrajn! Meta l-imħabba tal-miżżewġin u fil-familja trid tkun imfassla fuq dan l-eżempju ta' Ġesù, fis-sens li jkun hemm din l-għotja lil xulxin u li wieħed iħobb mingħajr ma jistenna xejn lura; allura din hija garanzija li l-istorja ta' dak iż-żwieġ tilhaq il-milja tagħha.

Konsegwenzi ta' żwieġ b'saħħtu

Jekk jirnexxilna nħallu lil Alla jaqbdilna jdejna biex flimkien miegħu niktbu din l-istorja tas-salvazzjoni fiż-żwieġ u l-familja, inkunu għamilna wkoll storja umana sabiħa u interessanti miż-żwieġ tagħna! Storja ta' dan it-tip tgħin biex ninfluwenzaw fil-pożittiv lill-oħrajn.

Inkunu nikkontribwixxu biex l-ulied, sa minn ċkunithom, jibdw iquieghdu l-pedament biex ikollhom storja personali ta' ġieħ. Ma nistgħux naħbu l-fatt li llum għandna trabi li qed jitwiwdu foqra għax huma bla missier u barra mill-kuntest taż-żwieġ! Sfortunatament l-istorja ta' dawn it-trabi diġà bdiet tinkiteb fuq linji mħarbta li jkattru t-tbatija, anke jekk ilkoll naħdmu biex it-tbatija tonqos minn hajjithom!

Żwieġ bi storja felici huwa element importanti fin-nisga tal-istorja tal-istess soċjetà, għaliex jekk għandna familja b'saħħitha jkollna soċjetà b'saħħitha.

Fuq kollox, żwieġ Nisrani li jkollu l-istorja tiegħu magħgħuna bil-fidi fi Kristu, ikun jgħin biex tinkiteb l-istorja tal-Knisja lokali. Aħna rċevjina mingħand ta' qabilna storja gloriuża tal-

Knisja, però sinċerament nistqarr magħkom li fiċ-ċirkustanzi m'inhix daqshekk konvint li ser ngħaddu l-istess Knisja lil ta' warajna! Jekk ma jkunx hemm impenn mill-membri kollha tal-komunità ekkleżjali biex fil-familja Nisranija ssir l-esperjenza ta' "knisja tad-dar", ma nistgħux nistennew li l-istorja tal-Knisja f'pajjiżna ser tkompli tinkiteb bl-istess mod kif inkitbet sal-bieraħ. Min-naħa l-oħra, jekk l-għarajjes, il-miżżewġin u l-familji tagħna jkunu għassa fuqhom infushom biex l-istorja l-għdida taż-żwieġ u l-familja tagħhom jiktbuha fuq linji dritti, l-istorja taż-żwieġ tagħhom issir "parabbola" li tirrakkonta l-aħbar it-tajba ta' Ġesù Kristu lid-dinja!